

Kedves Kollégák!

Alább küldjük a VIMOSZ hírlevelének 2025. évi huszonkettedik számát.

Dr. Böröcz Lajos

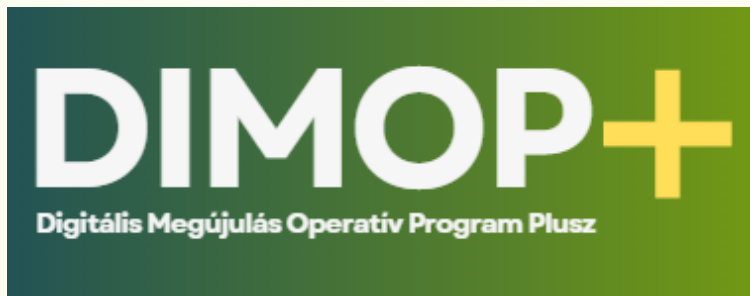
Hírlevél

2025. szeptember 29. 21. évfolyam 22. szám

Szövetségi hírek

- Intéző Bizottsági ülés
- EPR-közzolgáltatási díjak
- PLAN'EAT

Tag- és társszervezeti hírek

- DIMOP PLUSZ "DigitalTourBoost"

Nemzetközi hírek

◦ A közvetlen járatok mítosza az üzleti utazásban	◦ Üzleti utazások 2025-ben
◦ IATA követelések	◦ Névharc a húsoknál
◦ Okos svédasztal-menedzsment	◦ Melitta - Real Madrid
◦ Digitális tanúsítás	◦ Oktoberfest ZeltPOS
◦ AI-asszisztensek	◦ Feketemunka ellen digitalizációval
◦ Digitális identitás és AI a turizmusban	◦ Vendéglátóipari bérek
◦ Ryanair visszavonul Spanyolországból	◦ Liferando - Aida együttműködése

Uniós hírek

- Utazási sztrájkhullám egész Európában
- Német utazási szövetségek aggódnak az EU új irányelve miatt
- European Foodservice Summit 2025

Szövetségi hírek

Intéző Bizottsági ülés

Szövetségünk Intéző Bizottsága szeptember 24-én tartotta ülését a Danubius Hotel Heliá-ban. Az ülés során áttekintettük az elmúlt időszak fontos eseményeit és lobbitevékenységeinket, valamint megvitattuk a közeljövő teendőit, kihívásait. Napirenden szerepelt a szociális párbeszéd erősítése, a DIMOP- és GINOP projektek előkészítése, valamint nemzetközi pályázataink aktuális helyzete és várható eredményei.

Az ülésen a Gazdaságkutató Zrt. bemutatta az Otthon Start Program turizmust érintő, rövid távú hatásairól készített felmérését, amely fontos szempontokat adott az ágazati kilátások értékeléséhez.

EPR-közszolgáltatási díjak

AZ MGYOSZ szakterületért felelős kollégái jelezték, hogy a szeptember 18-án megjelent 292/2025. (IX.18.) kormányrendelet jelentős változást hoz a hulladékgazdálkodási díjak szabályozásában. A módosítás értelmében az energiaügyi miniszter az év során bármikor jogosult megváltoztatni a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjakat, valamint a kiterjesztett gyártói felelősség (EPR) és a kötelező visszaváltási rendszer (DRS) díjait.

Korábban erre évente egyszer, legkésőbb november 30-ig, előzetes iparági egyeztetéseket követően volt lehetőség. A mostani rendelet újdonsága, hogy a módosítások azonnal hatályba léphetnek, vagyis eltörölték a 30 napos átmeneti időszakot.

Az intézkedés különösen aggodalomra ad okot az élelmiszeripar szereplői számára. Magyarországon az EPR-rendszer már jelenleg is az egyik legdrágább Európában: a gyártóknak évente több mint 120 milliárd forintot kell befizetniük a csomagolóanyagok után. Az iparági szereplők szerint a mostani módosítás tovább erősíti a bizonytalanságot, mivel a díjak és költségek tervezhetősége gyakorlatilag megszűnik.

Ezt bizonyítja, hogy szeptember 22-én éjszaka, a Magyar Közlönyben megjelent Lantos Csaba energiaügyi miniszter rendelete, amely októbertől emeli az EPR-díjakat. A változások több termékkört is érintenek: a nem újrahasználatos fémek esetében kilogrammonként 186 forintról 198 forintra nő a díj (6%), a nem újrahasználatos üvegnél 77 forintról 84 forintra (10%), a fa csomagolásoknál 19 forintról 22 forintra (15%). Jelentősebb emelkedés tapasztalható az üvegcsomagolásoknál, ahol a díj 77 forintról 107 forintra változik (30%). A legnagyobb növekedést a textil csomagolások esetében vezették be, ahol a korábbi 67 forint helyett 148 forintot kell fizetni kilogrammonként (120%), vagyis több mint kétszeresére emelkedik a díj.

PLAN'EAT

Szeptember 16-17-én Athénban került sor a PLAN'EAT projekt hetedik konzorciumi ülésére. A találkozó fő célja az elmúlt év eredményeinek áttekintése, valamint a következő időszak feladataira való felkészülés volt. A résztvevők bemutatták a projekt mikro-, mezo- és makroszintű kutatási előrehaladásait, különös tekintettel a különböző országokban megvalósított beavatkozások tapasztalataira.

PLAN'EAT

Emellett szó esett a kommunikációs és disszeminációs tevékenységekről, valamint a projektmenedzsment aktuális kérdéseiről. A program részeként interaktív workshop-ok zajlottak többek között az oktatási eszköztár (Educational Toolbox), táplálkozási ajánlások és különböző élelmiszerrendszeri beavatkozások tervezésének témakörében. Külön figyelmet kapott a helyi

élelmiszerfogyasztásról szóló vita, valamint a jövőbeli Európai Élelmiszerpolitikai Tanács (European Food Policy Council) lehetséges szerepe. A projekt eredményeinek közzététele a következő háromnegyed évben fokozatosan történik.

Tag- és társszervezeti hírek

DIMOP_PLUSZ "DigitalTourBoost"

Szövetségünk sikeresen megtartotta a „DigitalTourBoost - A turisztikai kisvállalatok tuning műhelye” című DIMOP_PLUSZ-1.2.2-24-2025-00012 projekt nyitó ülését. Az esemény elején részletesen bemutatottuk a projekt céljait, az induló feladatokat és a várható teendőket a következő időszakban. A nyitóülés célja az volt, hogy minden érintett partner egységes képet kapjon a projekt folyamatáról és ütemtervéről, megalapozva a hatékony együttműködést a turisztikai kisvállalatok digitális fejlesztéseinek támogatásában.

Nemzetközi hírek

A közvetlen járatok mítosza az üzleti utazásban

Sok légitársaság azt állítja, hogy a közvetlen foglalás olcsóbb, egyszerűbb és modernebb megoldás az üzleti utazók számára. A Sabre Corporation friss elemzése szerint azonban ez az ígélet gyakran félrevezető.

Bár elsőre vonzónak tűnhet, ha a cégek közvetlenül a légitársaságoktól vásárolnak jegyet, a valóságban ez gyakran magasabb árakat, nehezebben kezelhető foglalásokat és korlátozott átláthatóságot eredményez. A Sabre júniusi elemzése szerint az esetek több, mint 90 százalékában a piactereken legalább ugyanilyen jó, sokszor pedig kedvezőbb árakat lehet találni, mint a közvetlen foglalásokkal.

A közvetlen kapcsolatok technológiailag nem különböznek attól, amit a nagy platformok már ma is használnak. Azonban míg egy légitársaság saját API-ja csak a saját ajánlatait mutatja, a nagy rendszerek több szolgáltató adatait egyesítik. Ez különösen fontos a vállalati utazásoknál, ahol a gyors módosítások, az utasbiztonság és az átláthatóság alapvető követelmények.

A közvetlen rendszerek eltérő működése következtetlenségeket okozhat a foglalások és ügyintézés során, ami nem csak kényelmetlenséget jelent, hanem veszélyeztetheti a vállalati szabályozásokat és a munkavállalók biztonságát is.

A Sabre szerint a jövő azon a platformoké, amelyek skálázhatóak, mesterséges intelligenciát használnak és képesek gyorsan reagálni a kereslet változásaira. Az ilyen rendszerek segítik a vállalatokat abban, hogy versenyképes árakat találjanak, teljes képet kapjanak a piacról és hatékonyabban kezeljék utazási programjaikat.

A közvetlen foglalás első ránézésre egyszerűbbnek tűnhet, de hosszú távon a jól felépített utazásmenedzsment és a modern piacterek kínálnak valódi előnyt az üzleti utazásban.

IATA követelések

A Nemzetközi Légi Szállítási Szövetség (IATA) 14 munkadokumentumot nyújtott be a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) szeptember 23-án kezdődő közgyűlésére. A dokumentumok olyan égető kérdéseket érintenek, mint a fenntartható repülési üzemanyag (SAF) gyártása, a CORSIA szén-dioxid-kibocsátás csökkentési rendszer megerősítése, a pilóták korhatárának 67 évre emelése, valamint a rádiófrekvenciák és a GNSS-zavarások okozta repülésbiztonsági kockázatok kezelése.

Willie Walsh, az IATA főigazgatója hangsúlyozta: a közgyűlés kulcsfontosságú lehetőség arra, hogy a kormányok megerősítsék elköteleződésüket a repülés biztonsága, fenntarthatósága és hatékonysága iránt. Walsh eszerint fogalmazott: „Világos célokat kell kitűznünk, de még fontosabb, hogy a következő három évben valóban meg is valósítsuk őket”.

Az IATA egyebek mellett arra kéri az államokat, hogy védjék meg a repüléshez szükséges rádiófrekvenciákat, gyorsítsák fel a baleseti jelentések kiadását, és biztosítsák a SAF-piac fejlődéséhez szükséges gazdasági ösztönzőket (IATA).

Okos svédasztal-menedzsment

A világ szállodáiban ahelyett, hogy betiltanák a svédasztalokat, különböző megoldásokat alkalmaznak, mint az AI, az okos konyhai gyakorlatok, a megmaradt élelmiszerek hasznosítása és a svédasztalos elrendezés áttervezése. Ezek hozzájárulnak az ételpazarlás csökkentéséhez.

A vezető láncok precízen mérik a hulladékot: okosmérlegek és AI-alapú kamerák követik, mennyi étel kerül a szemétbe, étkezés és termelési állomás szerint. Az adatok segítségével a szakácsok optimalizálhatják az adagokat, előre meghatározott mennyiségek készítésével vagy kisebb tálalóedények alkalmazásával. A Marriott 53 szállodájában alkalmaz ilyen rendszereket, a Hilton pedig feleslegelosztó applikációkkal biztosítja a felesleges ételek újrahasznosítását. A svédasztalok struktúráját is átalakítják: a kisebb állomások kialakítása, a kisebb tányérok és a gamifikált vendégkommunikáció akár 20-34%-kal csökkentheti az ételmaradékot.

A megmaradt élelmiszerek hasznosítása történhet adományozással vagy másodlagos értékesítéssel, például Too Good To Go applikációk segítségével. A nagyobb hotelek a visszamaradt élelmiszerhulladékot biogáz-fermentorok vagy komposztálók segítségével alakítják át biogázzá vagy műtrágyává.

Eredmények: a Hilton 13 egyesült arab emírségekbeli szállodájában az AI-alapú mérés és adagoptimalizálás révén a konyhai hulladék 76%-kal, a fogyasztói maradék 55%-kal csökkent. A vendégkommunikáció kulcsfontosságú: kisebb tányérok, világos jelzések, kompakt állomások és élő főzőállomások biztosítják a bőség érzetét anélkül, hogy az étel a szemétbe kerülne.

A Hilton 13 egyesült arab emírségekbeli szállodájában az AI-alapú mérések és az adagok tudatos optimalizálása révén a konyhai hulladék 76%-kal, az ételmaradék pedig 55%-kal csökkent. A tapasztalatok szerint a hatékony vendégkommunikáció szintén kulcsszerepet játszik: a kisebb tányérok, büféállomások, az egyértelmű tájékoztatás és az élő főzőpontok mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a vendégek továbbra is a bőség élményét kapják, miközben minimálisra csökken az élelmiszer-pazarlás (Travel Daily News).

Digitális tanúsítás

Új korszak kezdődik a németországi intézményi étkeztetésben: a DGE (Német Táplálkozástudományi Társaság) 30 év után búcsút mond a hagyományos DGE tanúsítványnak, és bevezeti a digitális DGE-VerpflegungsCheck nevű rendszert. A változtatás fókuszában az óvodák, iskolák, kórházak és más közétkeztető egységek számára az egészséges és fenntartható étkeztetés minőségbiztosításának

egyszerűbbé, olcsóbbá és átláthatóbbá tétele áll.

Az új rendszer már nem a korábbi merev „megfelelt-nem felelt meg” logikán alapszik, hanem egy öfokozatú skálát (A-E) vezet be, mely pontosabban hivatott bemutatni, hogy adott intézmény milyen szinten teljesíti a DGE követelményeit.

Az új tanúsítvány teljesen digitális, az ellenőrző listák kitöltése is online zajlik, továbbá az eredmények ezáltal gyorsan és átláthatóan hozzáférhetők. Kötelezően teljesítendő kritériumok a csatlakozáshoz nincsenek, így a kisebb intézmények is bátran jelentkezhetnek, ezzel elkerülve a bukásveszély érzetét, hanem csak egy fejlődési lehetőségnek tekinthető. Az ellenőrzések részben online zajlanak, a magasabb pontszámot elérő intézmények esetében azonban személyes auditra is sor kerül. A rendszer célja a fokozatos minőségjavításra való ösztönzés, miközben a szolgáltató és a megrendelő is pontosabb képet kap az étkeztetés színvonaláról. Az indulás idén szeptemberre van tervezve, az addig tanúsított intézményeknek pedig három évük van az átállásra (gv-praxis).

AI-asszisztensek

Az Amadeus friss nemzetközi kutatása („Connected Journeys: How Technology Will Transform Travel in the Next Decade”) szerint a generatív mesterséges intelligencia egyre fontosabb szerepet játszik az utazások megszervezésében és lebonyolításában. A felmérés 9 500 utazó körében készült olyan országokban, mint Kína, Franciaország, India és az Egyesült Államok.

Az eredmények azt mutatják, hogy a világ utazóinak 64%-a hajlandó lenne fizetni AI-alapú asszisztensekért, amelyek személyre szabott, valós idejű információkkal segítik őket. Sőt, 17% akár az utazási költség 5%-át is erre fordítaná. A legfőbb előnyök között az időmegtakarítást (42%), a személyre szabott ajánlásokat (37%) és az új helyek felfedezését (36%) emelték ki a válaszadók. Az AI-eszközök - például a biometrikus azonosítással működő kapuk vagy a távoli poggyászfeladás - a stressz csökkentésében is fontos szerepet kapnak. A kutatás rávilágít arra is, hogy a fizetős AI-asszisztensek lehetőséget kínálnak a semlegesebb, minőségorientált ajánlásokra, szemben a

hirdetéseken vagy jutalékokon alapuló modellekkel. Ugyanakkor kihívások is akadnak: az utazók negyede már tapasztalt pontatlan vagy elavult információt, és sokan úgy érzik, hogy az AI nem mindig érti meg az egyéni igényeket. Az iparág számára ezért kulcsfontosságú a még pontosabb, naprakész és valóban személyre szabott szolgáltatások fejlesztése. Az Amadeus szerint az AI-asszisztensek a jövőben az okostelefonokhoz hasonló nélkülözhetetlen eszközzé válhatnak, amelyek nemcsak az útiterv megtervezésében, hanem a teljes utazási élmény stresszmentessé tételében segítik az utazókat (TourismReview).

Digitális identitás és AI a turizmusban

A mesterséges intelligencia már ma is fontos szerepet játszik az utazások tervezésében, de az autonóm, úgynevezett „Agentic AI” (intelligens AI ügynök) megjelenése alapjaiban változtathatja meg az iparágat. Ezek a rendszerek képesek lesznek a foglalási folyamat teljes lebonyolítására, miközben a felhasználók digitális azonosítóit is kezelik. Ez számos előnyt ígér – például személyre szabott élményt és a csalások számának csökkenését –, ugyanakkor új kérdéseket is felvet a digitális bizalom és az adatok hitelessége terén.

A Phocuswright „The New Age(nts)” trend sorozatának záró webináriumán a szakértők részletesen elemezték, milyen hatással lesz a generatív AI, a digitális identitás és a decentralizált hálózatok elterjedése a turizmus jövőjére. A beszélgetés során hangsúlyozták a blockchain technológia szerepét a bizalom és az átláthatóság erősítésében, valamint azt, hogy az online utazási irodáknak (OTA-k) és a globális disztribúciós rendszereknek jelentős alkalmazkodásra lesz szükségük az új digitális környezetben.

A szakértők egyetértettek abban, hogy az ágazat jövőjét a nyílt szabványok, a decentralizált infrastruktúrák és a gyakorlatban kipróbált, kísérleti megoldások fogják meghatározni. A vállalatoknak ezért érdemes mielőbb bekapcsolódniuk a szakmai párbeszédbe, és konkrét alkalmazási területeken keresztül elkezdeniük az új technológiák bevezetését (PhocusWire).

Ryanair visszavonul Spanyolországból

A Ryanair közel kétfélmillió ülőhelyet törölt 2025-re szóló spanyol járataiból, és további csökkentéseket helyezett kilátásba, ha a spanyol reptérüzemeltető, az Aena végrehajtja a 6,5%-os illetékemelését. A fapados légitársaság már bezárta santiagoói bázisát, és 2026 januárjától felfüggeszti a járatokat Vigo és Tenerife Norte irányába is. A csökkentés főként kisebb regionális reptereket érint, mint Santander, Zaragoza vagy Vitoria.

Michael O'Leary, a Ryanair vezérigazgatója szerint az illetékek „túlzóak és versenyképtelenek”. A spanyol közlekedési miniszter, Óscar Puente a parlamentben bírálta a Ryanairt: „A Ryanair panaszkodik egy 0,68 eurós jegyenkénti illetékemelés miatt, miközben idén 21%-kal emelték saját jegyáraikat.” Szerinte nem igaz, hogy a társaság a nyereségtelenség hiánya miatt hagyja el a reptereket.

A Ryanair visszavonulásával a versenytársak gyorsan reagáltak. A Vueling 15%-kal növeli kapacitását Santiagóból, és bővíti járatait többek között Barcelonába, Mallorcára és Málagába. Tenerife Norte is új járatokat kap.

Mit jelent a Ryanair visszalépése az utazók számára?

Az utasok számára a legnagyobb hatás a regionális spanyol reptereken lesz érezhető, ahol a Ryanair vonja ki legnagyobb arányban kapacitásait. A legforgalmasabb városi és szigeti útvonalakon azonban a versenytársak gyorsan belépnek a helyére, így a nyaralók továbbra is könnyen eljuthatnak a spanyol napsütésbe, még akkor is, ha az árak kissé emelkednek.

Üzleti utazások 2025-ben

A Deloitte legfrissebb felmérése szerint az üzleti utazások piaca 2025-ben is növekvő pályán marad, ugyanakkor a hangsúly egyre inkább a költségkontroll és a fenntarthatóság felé tolódik el. A kutatás 151 amerikai üzleti utazásszervező és több mint 1000 utas tapasztalatait vizsgálta. A megkérdezett utazásszervezők 74%-a idén növeli a költségkeretét, de 2026-ra

ez az arány 68%-ra csökken. Ezzel párhuzamosan nő azok száma, akik csökkenteni kényszerülnek a kiadásokat, főként a nagyvállalatok körében.

A legfőbb motivációt az utazásra továbbra is az ügyfelekkel való személyes találkozók jelentik, de egyre nagyobb hangsúlyt kapnak a képzések és fejlesztési programok: a válaszadók közel fele számít ilyen céllal történő utazásra 2025-ben. A konferenciák és élő események szintén a kiemelt indokok között szerepelnek.

A költségek jelentik az egyik legnagyobb korlátozó tényezőt (54%). A vállalatok elsősorban a szállásköltségeken próbálnak spórolni, és egyre szigorúbban ellenőrzik az üzleti foglalási rendszerek használatát. Az online utazási irodák népszerűsége csökken, mivel a vállalatok előnyben részesítik a belső foglalási rendszereket, amelyekkel hatékonyabban kontrollálhatók a kiadások.

A vállalatok 48%-a törekszik utazásait környezetbarátabbá tenni: a mérés mellett egyre fontosabb, hogy fenntartható szolgáltatókat válasszanak. A fenntartható repülőgép-üzemanyagot (SAF) használó légitársaságokat például 43% tekinti kiemelt szempontnak, szemben a tavalyi 33%-kal.

A Deloitte elemzése szerint az üzleti utazások a jövőben is meghatározó szerepet játszanak az üzleti kapcsolatokban és a munkavállalók fejlődésében. Ugyanakkor a költségek és a fenntarthatósági elvárások egyre nagyobb nyomást gyakorolnak a cégekre és szolgáltatókra egyaránt. Azok a vállalatok és szolgáltatók lesznek versenyképesek, akik képesek rugalmasan reagálni, átlátható megoldásokat kínálni, és valódi hozzáadott értéket biztosítani minden üzleti utazás során (Hotel News Resource).

Névharc a húsknál

Elfogadta az Európai Parlament mezőgazdasági bizottsága azt a javaslatot, amely a hagyományosan húsról utaló elnevezések, mint a „steak”, „kolbász” vagy „hamburger” elnevezések használatát tiltaná be a növényi alapú és laboratóriumi húspótlók esetében.

A javaslat célja a mezőgazdasági termelők pozíciójának erősítése az ellátási láncban, ugyanakkor a tilalom különösen Németországot, mint az alternatív fehérjepiac európai vezetőjét érintené a legérzékenyebben. A szabályozás jelentős gazdasági hatással járhat, hiszen szakértők szerint az iparág akár 250 ezer új munkahelyet is teremthetne Németországban a következő két évtizedben.

A Proveg nemzetközi élelmiszerpolitikai szervezet élesen bírálja a kezdeményezést, szerintük a javaslat gátolná a növényi alapú élelmiszerek fejlődését, és veszélyeztetné a jogbiztonságot a gyártók és a fogyasztók számára egyaránt. A szervezet arra hívja fel a figyelmet, hogy az új korlátozások gátolhatják az EU versenyképességét a globális élelmiszerpiacon, továbbá felszólítják a döntéshozókat az eddigi gyakorlat megtartására.

A német kormánykoalíció és tudományos tanácsadó testületek szintén támogatják az alternatív fehérjék piacát, és a szabályozási környezet tudományos fejlődéshez való igazítását sürgetik. Németország több kiskereskedelmi szereplője már aktívan előmozdítja a növényi termékek térnyerését, a piac pedig komoly potenciált jelent mind gazdasági, mind környezetvédelmi szempontból. A döntés az Európai Parlament plenáris ülésén születethet meg (gy-praxis).

Melitta - Real Madrid

Nemrég ismertettük a nagy német technológiai cégek rangsorát. Az ebben szereplő Melitta-csoport 2025/26-os szezontól kezdve a Real Madrid hivatalos kávépartnere lesz. A német családi vállalat a következő öt évben több mint 200 kávégéppel,

prémium kávéval és teljes körű szervizzel látja el a Santiago Bernabéu Stadiont, a klub edzőközpontját és irodáit.

Az együttműködés a férfi- és a női csapatot egyaránt érinti, és egy széleskörű kommunikáció- és marketingcsomagot foglal magában. A partnerség célja a márka globális ismertségének növelése és a Melitta hosszú távú nemzetközi növekedési stratégiájának erősítése. A megállapodás a Manchester United-el 2017-2025 között folytatott sikeres partnerséget követi, amely jelentősen növelte a Melitta márkaismertségét és termékei iránti keresletet. A Real Madriddal való együttműködés ennek a globális sportszponzorációs modellnek a következő szintjét jelenti. A Real Madrid a világ egyik legnépszerűbb futballklubja: 750 millió rajongóval rendelkezik világszerte, ami rendkívüli elérési potenciált kínál a márka számára.

Oktoberfest ZeltPOS

A Bräurosl, az Oktoberfest egyik legnagyobb sörsátra, digitális teljes körű megoldással vág neki a fesztiválnak. A Bräurosl sátrában egyszerre körülbelül 8250 vendéget tudnak kiszolgálni. A két hét alatt összesen 400-500 dolgozó vesz részt a működésben, ebből 275-300 fő a felszolgálásban, a sörkert kihasználtságától függően.

A Bräurosl 2022 óta használja a ZeltPOS digitális rendszert, amely lehetővé teszi a rendelés felvételét iPadeken és okostelefonokon, az automatizált ellenőrzéseket, illetve a digitális utalványkezelést és teljes bevétel-nyomon követést, így jelentősen tudják növelni a hatékonyságot és csökkenteni a hibákat. A technikai infrastruktúra offline üzemmóddal biztosított, így a csúcsidőszakokban is stabilan működik.

A „Bring Your Own Device” funkció révén a munkatársak saját okostelefonjukat is használhatják a rendelésfelvételhez, ami jelentős időmegtakarítást és gyorsabb kiszolgálást tesz lehetővé. Az alkalmazottak körében a rendszer 98%-ban pozitív visszajelzéseket kapott.

A rendszer bevezetésének sikerét a folyamatos személyzeti képzés biztosította. Az első évben még jelentős betanulásra volt szükség, mára azonban a munkatársak rutinossá váltak a rendszer és a folyamatok

kezelésében. A napi értékesítési adatok („sörgörbék”) elemzésével a zenei programot az aktuális forgalomhoz lehet igazítani, például egy-egy „Prosit” megszólaltatásával növelve az eladásokat.

A rendszer rendelkezik egy speciális funkcióval, a Hendl Control Centerrel, amely jelzi, amikor bizonyos ételek elkészültek a felszolgálásra. Jelenleg a Bräuroslban még nem használják, de más sörsátrakban, például a Festzelt Traditionben már alkalmazzák. Emellett a rendszer játékos elemeket is tartalmaz a motiváció növelésére. A „sörkirály” vagy „sörhercegnő” címek kiosztásával ösztönzik a személyzetet és belső rangsorokat készítenek. Az automatizált rendszer jelentősen befolyásolja a munkaerő-toborzást, mivel a digitális munkakörnyezet vonzó mind a jelentkezők, mind a már dolgozó személyzet számára.

A jövőbeni cél, hogy már a rendszer az elkövetkezendő négy évben négy sörsátorban legyen telepítve az Oktoberfesten. Országos szinten a ZeltPOS nagyobb rendezvényekhez készült, ahol az eseményenkénti bevétel legalább egymillió euró. A további fejlesztések a készülékek egységesítésére és további automatizálási lehetőségek bevezetésére irányulnak.

Fekete munka ellen digitalizációval

A német szövetségi kormány nemrégiben elfogadott egy törvényjavaslatot a feketemunka visszaszorítására. A most elfogadott tervezetben valójában nem szerepel sok újdonság, ezek lényegében a korábbi koalíció idején kidolgozott javaslatok és megfelelnek az eredeti tervezeteknek. A vendéglátóipar azonban továbbra is a második helyen áll az építőipar mögött a be nem jelentett munkavégzés kockázatának kitett ágazatok listáján.

A cél a kockázatalapú ellenőrzés bevezetése, az érintett intézmények digitális összekapcsolása és az erőforrások koncentrálása a valóban problémás vállalkozásokra. A gyakorlati megvalósítás nehézségét okozza, hogy a modern HR-rendszerek egyre inkább a digitális folyamatokra és az elektronikus ügyintézésre épülnek, a jogszabályok sok esetben azonban írásbeli dokumentációt írnak elő. A törvényjavaslat továbbá olyan visszajelző rendszert tartalmaz, amelyen keresztül a polgárok névtelenül jelezhetnek gyanús

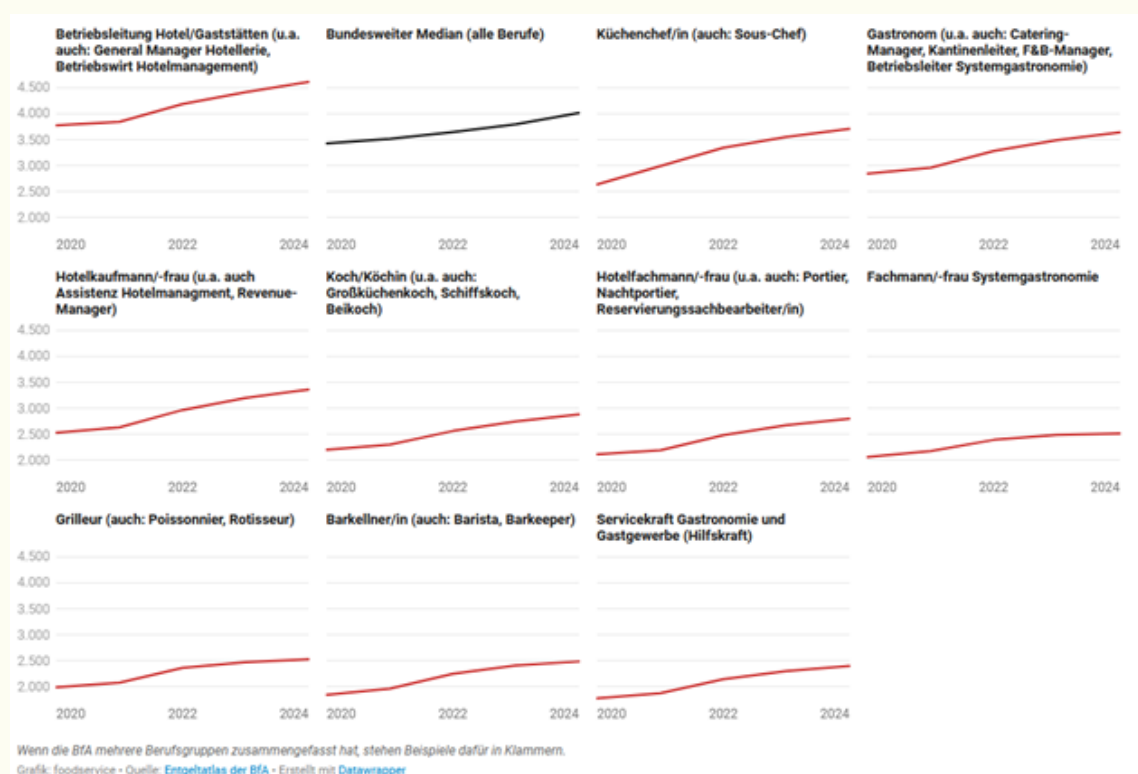
vállalkozásokat. Ez megkönnyítheti a feketemunka visszaszorítását, de erősítheti a beségység kultúráját és gyengítheti a társadalmi összetartást.

Pozitívum azonban a nyugdíjkorhatárt elért munkavállalók további foglalkoztatásának megkönnyítése. A tervezet szerint ezek a dolgozók a korábbi munkahelyükön akár nyolc évig vagy tizenkét egymást követő határozott idejű szerződés keretében folytathatják a munkát, a munkáltató részéről további indoklás nélkül. Ez lehetővé teszi tapasztalt részmunkaidős szakemberek bevonását, mely megoldás mindkét fél számára előnyös.

Vendéglátóipari bérek

A szálloda- és vendéglátóiparban dolgozók béréi 2024-ben tovább emelkedtek, de a mértéke elmaradt a teljes átlagkereset 5,72%-os növekedésétől. A Német Munkaügyi Ügynökség (BfA) adatai szerint a havi bruttó átlagbér a legtöbb szálloda- és vendéglátóipari foglalkozás esetében az országos átlag, 4 013 euró alatt maradt. Kivételt képeznek a vezetői pozíciókban dolgozók, akik ennél 15%-kal többet, átlagban 4 608 eurót keresnek.

A tizenegy vizsgált foglalkozási csoport százalékos béremelkedése 2024-ben 1,0% (vendéglátóipar) és 5,1% (szállodaipar) között alakult. A legalacsonyabb átlagbérrel rendelkező csoportok - felszolgálók, bárosok, közétkeztetésben dolgozók - százalékosan a legkisebb mértékű bérnövekedéssel számolhattak.

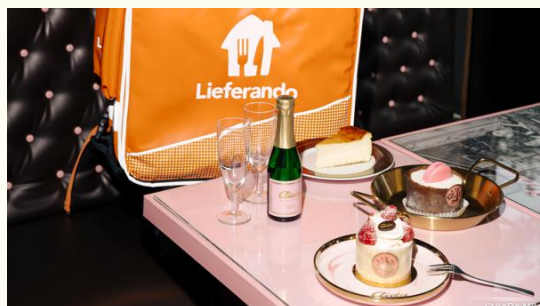

Többevés távlatban azonban a szálloda- és vendéglátóipari bérek jelentősen emelkedtek: 2020 és 2024 között a séfek 40,33%-os, az éttermi személyzet 21,94%-os béremelkedést értek el, miközben az országos átlagbér csupán 17,10%-kal nőtt. Fontos azonban megjegyezni, hogy a vendéglátóipari

foglalkozások kiindulási szintje viszonylag alacsony volt, és még így is, a séfek esetében a havi fizetés több mint 8%-kal marad el az átlagtól. A bérek növekvő tendenciáját a munkaadók és a szakszervezetek az elmúlt években kötött közös bérmegállapodásai is támogatták, amelyek célja a vendéglátóipar korábbi alacsony bérezésű ágazatként való megítélésének mérséklése volt. Emellett a 2022-es és 2023-as évek magas inflációja is hozzájárult a bérek emelkedéséhez.

Lieferando - Aida együttműködése

Lieferando Österreich új partnerséget kötött a bécsi hagyományos Aida Café-Konditorei hálózattal. Az együttműködés keretében a termékek - kávé, sütemények és reggelik - a Lieferando alkalmazáson és platformon keresztül rendelhetők, és a 19 bécsi Aida-helyszínről körülbelül 30 percen belül érkeznek a megrendelőhöz.

A lépés erősíti a Lieferando pozícióját a helyi gasztronómiai ökoszisztémában, miközben lehetőséget teremt az Aida számára, hogy hagyományos, helyi alapanyagokból, helyben készült termékeit digitális értékesítési csatornákon keresztül is elérhetővé tegye.

A partnerség illeszkedik a Lieferando stratégiájába, amely egyre inkább helyi és regionális szereplőkkel bővíti kínálatát. Jelenleg mintegy 4.800 osztrák vendéglátó- és kiskereskedelmi partnerrel dolgozik együtt. A portfólió folyamatosan bővül, az étel- és italválaszték mellett például virágküldő szolgáltatásokkal is.

Ez a lépés jól mutatja, hogy a digitális platformok és a tradicionális vendéglátóipari márkák közötti együttműködések mindkét fél számára előnyösek lehetnek: az online elérés és a gyors kiszállítás új piacokat nyit meg, miközben a helyi identitás és a minőségi alapanyaghasználat továbbra is erős differenciáló tényező marad.

Uniós hírek

Utazási sztrájkhullám egész Európában

Európa jelenleg egy jelentős sztrájkhullámmal szembesül, repülőtér-leállások és járattörlések söpörnek végig Európán. Az érintettek többek között Olaszország, Franciaország, Spanyolország, Portugália és Hollandia.

A sztrájkok hátterében a növekvő megélhetési költségek, alacsony bérek, túlterhelt munkakörülmények és megszegett munkaügyi megállapodások állnak. Több ezer repülőtéri dolgozó: poggyászkezelők, földi személyzet, légiforgalmi irányítók vonultak sztrájkba, követelve a jobb bérezést, biztonságosabb munkakörülményeket és tisztességes bánásmódot.

Kiemelt helyszínek és dátumok:

- Olaszország: Milánó, Róma és Velence repülőtereit is érintő sztrájkok szeptember 13-án és 26-án.

- Portugália: A Menzies Aviation elleni többhónapos munkabeszüntetés Lisszabonban, Portóban és Madeirán is fennakadásokat okoz.
- Franciaország: A légiforgalmi irányítók sztrájkja október 9-re van átütemezve, amely a teljes francia légtérre hatással lehet.
- Spanyolország: Ryanair poggyászkezelők és a Madrid-Barajas biztonsági személyzete okoznak folyamatos reggeli fennakadásokat.
- Hollandia: A KLM amszterdami járatainak egy része ismét törlésre került szeptember 17-én.

Az utazókat arra kérik, hogy kövessék légitársaságaik valós idejű frissítéseit, érkezzenek korábban a repülőtérre, és legyenek tisztában az EU 261/2004 rendelet által biztosított jogaikkal, amelyek kártérítést és átfoglalást is lehetővé tesznek jelentős késések esetén.

Német utazási szövetségek aggódnak az EU új irányelve miatt

Német turisztikai szövetségek közös állásfoglalásban figyelmeztetnek az EU utazási csomagokra vonatkozó irányelvnek (EU Travel Package Directive) tervezett módosításaira, amelyek szerintük súlyosan veszélyeztethetik az utazási ipart és torzíthatják a versenyt. A szeptember 24-én kezdődött brüsszeli háromoldalú egyeztetések előtt a szervezetek (köztük az ASR, DRV és VIR) arra kérik a német kormányt, hogy határozottan lépjen fel a hazai érdekek védelmében.

A legfőbb kifogás a csomagutárak definíciója körül alakult ki. A szövetségek szerint a tervezet nem tesz világos különbséget a magán- és üzleti utak között, és így a hagyományos utazási irodák is utazásszervezőként lennének felelősségre vonhatók, még akkor is, ha csak különálló szolgáltatásokat közvetítenek. Sürgetik az üzleti utak teljes kizárását az irányelv hatálya alól, hogy elkerülhetők legyenek az aránytalan adminisztratív és pénzügyi terhek. További vitát váltott ki a „rendkívüli és elkerülhetetlen körülmények” kérdése is.

A szövetségek szerint a javasolt 28 napos lemondási lehetőség aránytalanul áthárítaná a kockázatokat az utazásszervezőkre. A döntések alapjául kizárólag

a Külügyminisztérium hivatalos utazási figyelmeztetéseit tartják elfogadhatónak.

Németország az EU legnagyobb csomagtúra-piaca, az uniós csomagutak 41 százaléka innen származik. Az iparágat jellemzően kis- és középvállalkozások alkotják, amelyek működését szerintük veszélybe sodorná a túlzott szabályozás. A szövetségek hangsúlyozzák: nem a csomagtúrák gyengítésére, hanem azok megerősítésére van szükség az utazók és a vállalkozások érdekében egyaránt.

European Foodservice Summit 2025

A 26. European Foodservice Summit 2025. szeptember 17-19. között került megrendezésre Amszterdamban, az Eye Filmmuseum épületében, ahol több mint 250 résztvevő 25 országból vitatta meg a vendéglátóipar előtt álló kihívásokat és lehetőségeket. A konferencia központi témája a fogyasztói magatartás változása és az európai piac dinamikájának alakulása volt.

A „Big 5” országokban (Németország, Franciaország, Olaszország, Spanyolország, Egyesült Királyság) a fogyasztói kiadások 10%-kal magasabbak, miközben a vendéglátóhelyi látogatások száma továbbra is 10%-kal elmarad a 2019-es szinttől. Egy olyan új egyensúlykeresés figyelhető meg a fogyasztói oldalon, ami a megfizethetőség, az élmény, az egészségtudatosság és a kényelem közötti kompromisszumokról szól.

Az országok teljesítménye eltérő: Egyesült Királyságban a legnagyobb visszaesés (-21%), Németországban a digitalizáció kínál növekedési lehetőséget, míg Franciaországban és Spanyolországban a kevesebb látogatás magasabb költséssel párosul. Az csúcstalálkozó fókuszában emellett a globális geopolitikai hatások, a fenntarthatósági szempontok és a reziliens szervezetek működési mechanizmusai álltak. A programban fontos szerepet kaptak a nemzetközi étteremdesign és a multiszenzoros gasztronómiai élmények is.

A piacon markáns trendek rajzolódnak ki: nő a solo dining (2016: 9,4% → 2025: 15,6%), erősödik az árérzékenység (minden harmadik látogatás promócióhoz kötődik), valamint tovább bővül a házhozszállítás szerepe. Az italválasztások is

átalakulnak, az alkoholos italok iránti kereslet csökken, miközben nő az alkoholmentes alternatívák és a vízfogyasztás aránya.

A csúcstalálkozón a technológiai innovációk és a digitalizáció kerültek középpontba, amelyek alapjaiban formálják át az étteremüzemeltetést és az ellátási láncokat. Bemutatásra került, hogyan érhet el egy kísérleti egység kiemelkedő forgalmat mesterséges intelligencia, adatvezérelt folyamatok és kamerarendszerek segítségével. A drónos kiszállítás is megjelent, Dublinban már több mint 200 000 rendelést teljesítettek gyorsabban és fenntarthatóbban a drónos házhozszállítással. A panelbeszélgetések és esettanulmányok azt hangsúlyozták, hogy a digitális eszközök és adatalapú döntések a vendégélmény teljes folyamatát érintik a foglalástól a rendelésen és hűségprogramokon át egészen a fizetésig.

A konferencia összegzése szerint az európai vendéglátóipar soha nem volt ennyire fregmentált és dinamikus: azok a vállalkozások lesznek sikeresek, amelyek egyszerre képesek kezelni az árérzékenységet, az egészségtudatos fogyasztói igényeket, a digitalizáció adta lehetőségeket és a sokszínű étkezési élmények iránti keresletet.

